

**Een aanhangsel
met daarin een nader uitgewerkte
methode,
waardoor iemand die nog niet
wedergeboren is,
zijn deel aan de tweede geboorte
kan verkrijgen**

Hoofdstuk 1

De aanleiding tot en de methode van deze verhandeling

Sommige mensen, die horen dat de nieuwe geboorte (of het eerste berouw) zo noodzakelijk is tot zaligheid, maar in zichzelf nooit zo'n verandering of bekering voelen, hebben daarom om verdere hulp gevraagd.⁶⁵ Hoewel zij van nature blind, ellendig, jammerlijk, arm en naakt zijn [Openb. 3:17], toch heeft de Heere hen niet zonder middelen en hulp gelaten. Met dit doel heeft Hij Zijn inzettingen gegeven. Niet dat iemand vanuit zichzelf zich tot de genade kan schikken, maar de Geest van Christus kan in het gebruik van de inzettingen (zonder enige hebbelijke of heiligende genade in iemands hart) over iemand beschikken,⁶⁶ zodat hij hebbelijke of heiligende genade ontvangt.

Het is waar: Ik heb zulke mensen in de voorgaande verhandeling aangeraden om vaak te bidden en het Woord te horen. 'Maar dit hebben wij gedaan', zeggen ze, 'en toch voelen wij geen bekering.' Dat kan zo zijn, want niet altijd verwerft het doen van plichten, maar het volharden erin door Christus de begeerde zegen.⁶⁷ Het is de Heere, Die zegt: 'Braakt ulieden een braakland' (Jer. 4:3). Dat wil zeggen: 'Zoek de Heere, opdat Hij het voor u braakt of breekt; gebruik de middelen, opdat de Heere erin meekomt en uw hart breekt.' Als zij zich dan direct aan het werk willen zetten, zal ik hun, om verder aan hun wens tegemoet te komen, een nader uitgewerkte methode voorleggen. Door geen Bijbeltekst als uitgangspunt te nemen, zal ik mezelf meer vrijheid gunnen om hen op weg te helpen. Ik acht twee zaken noodzakelijk voor degenen die deel willen krijgen in de nieuwe geboorte:

- (1) Dat zij in de nieuwe geboorte terechtkomen.
- (2) Dat zij door de nieuwe geboorte heen komen.

1. De middelen om in de nieuwe geboorte terecht te komen, zijn:

- Onderzoek van zichzelf.
- Belijdenis van zijn zonden.
- Hartelijk gebed om de verzachting van zijn hart.

Door deze drie zaken worden de eerste drie stappen verkregen:

- Een gezicht van zonde.
- Een gevoel van Goddelijke toorn.
- Droefheid over de zonde.

65. Vanaf hier tot het eind van de alinea heeft Ambrosius vanaf uitgave 1650 toegevoegd. In 1650 staat het in de u-vorm, vanaf 1654 in de zij-vorm. (noot vert.)

66. Ambrosius gebruikt hier een woordspeling: 'Not that man of himself can *dispose himself* unto grace, but that the Spirit of Christ ... can *dispose of man* to the reception of ... grace.' (noot vert.)

67. De volgende twee zinnen heeft Ambrosius vanaf uitgave 1650 toegevoegd. (noot vert.)

2. Het middel om door de nieuwe geboorte heen te komen, is de toe-eigening van de beloften. Deze beloften brengen, overeenkomstig hun verschillende voorwerpen, hun verschillende uitwerkingen voort:

- Een gezicht van Christus.
- Een verlangen naar Christus.
- Een rusten op Christus.
- Gehoorzaamheid aan Christus.
- Troost in Christus.

Deze zaken worden niet alleen gezocht, maar ook verkregen, als de beloften op de rechte wijze worden toegeëigend.

Hoofdstuk 2

Het eerste middel om in de nieuwe geboorte terecht te komen: onderzoek van zichzelf

Het eerste middel om in de nieuwe geboorte terecht te komen, is onderzoek. De manier om te onderzoeken is de mensen die kristallen spiegel van de wet voor te houden als hun licht en regel. Met dit doel laat ik hier een lijst of ‘tafel’ volgen, om hun misdaden aan hen te laten zien. Niet dat ik ooit alle zonden zou kunnen optellen, maar alleen de soorten. En al schiet ik hierin tekort, toch kan een ontwaakt geweten hierdoor gelegenheid krijgen om de mensen ook die andere, niet genoemde zonden in gedachten te °brengen.

Nu dan (wie u ook bent die aan dit gezegende werk begint), onderzoek uzelf aan de hand van deze lijst, maar doe het voorzichtig en eerlijk. En wanneer u uzelf schuldig bevindt, noteer het in dit boek of schrijf alles over op papier, zodat uw zonden voor uw ogen gereed liggen wanneer u aan de belijdenis toekomt.

In elk gebod moeten wij letten op de vereiste plichten en de verboden zonden, want beide liggen in elk gebod begrepen. Als u wat betreft de vereiste plichten schuldig bent, moet u met ‘nee’ antwoorden. Als u wat betreft de verboden zonden schuldig bent, moet u met ‘ja’ antwoorden.

Zonden tegen het eerste gebod

Het eerste gebod is: ‘Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.’

De plichten die hier vereist worden

Zeg eens:

1. Hebt u altijd in uw gedachten, wil en affecten de ware God in Christus tot uw God genomen?
2. Bent u overvloedig geweest in die genaden waardoor u God behoort aan te kleven, zoals in de warmte van kennis, liefde, vrees, blijdschap en vertrouwen op God?
3. Hebt u acht geslagen op Gods barmhartigheden, beloften, werken en oordelen met betrekking tot u, en hebt u daar (met een persoonlijke toe-eigening) speciaal notitie van genomen?
4. Bent u met de godzaligen omgegaan, hebt u zich bij Gods volk gevoegd en hebt u voornamelijk in hen uw vermaak gehad?

De zonden die hier verboden worden

Zeg eens:

1. Bent u niet soms schuldig geweest aan godslastering, afgoderij, tovenarij, atheïsme, epicurisme of ketterij?

2. Bent u niet schuldig geweest aan hoogmoed, een zonde die regelrecht met God in strijd is en door de duivelen het eerst bedreven is?
3. Hebt u geen inwendige redeneringen gehad dat er geen God is, dat Hij u niet ziet of u niet kent, of dat Zijn dienst geen nut heeft (Ps. 14:1; Jes. 29:15; Job 21:15)?
4. Hebt u niet gefaald om God lief te hebben, God te vrezen en al uw vertrouwen op God te stellen?
5. Hebt u niet op een mens vertrouwd (Jer. 17:5), of een mens gevreesd, of de wereld liefgehad, en daardoor uw hart van God vervreemd?
6. Hebt u niet uw toevlucht genomen tot heksen en waarzegsters, of in de eerste plaats tot dokters, en niet tot de levende God?
7. Hebt u niet God verzocht en bent u in de dingen van God niet koud of lauw of met een verkeerde ijver bezielde geweest?
8. Bent u niet tot zonde geneigd, ja, tot opstand tegen God in uw gehele menszijn?
9. Bent u niet laks geweest om de inwendige plichten van Gods dienst in oprechtheid en waarheid te vervullen?

Als u in deze dingen overtreden hebt, zo hebt u dit gebod gebroken: ‘Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.’

Zonden tegen het tweede gebod

Het tweede gebod is: ‘Gij zult u geen gesneden beeld, noch enige gelijkenis maken.’

De plichten die hier vereist worden

Zeg eens:

1. Hebt u altijd de ware God zuiver naar Zijn wil gediend?
2. Hebt u al die uitwendige plichten van Zijn dienst waargenomen, zoals gebed, geloften, vasten en meditatie?
3. Bent u naar Gods huis opgegaan, hebt u de plichten van de gezinsgodsdienst waargenomen en hebt u de predikers van het Evangelie ontvangen?

De zonden die hier verboden worden

Zeg eens:

1. Hebt u niet soms gewandeld naar het goeddunken van uw eigen hart (Jer. 9:14), door God te dienen uit gewoonte (of naar de manier van uw voorvaders) door een eigenwillige godsdienst en bijgelovigheden?
2. Hebt u geen afgoderij bedreven, door u God in uw gedachten voor te stellen of Hem in uw bewustzijn te eren in de gelijkenis van een schepsel?
3. Hebt u niet de namen van andere goden genoemd, hetzij door bij hen te zweren, hetzij u te verdedigen (Ex. 23:13)?
4. Hebt u geen beeld gemaakt om God daarbij te vergelijken (Jes. 40:18), of dergelijke beelden enige liefde of eerbied bewezen?
5. Bent u niet laks geweest om God te aanbidden, de Heere aan te roepen, Gods dienaars te ontvangen (Zach. 14:17; Ps. 14:4; Matth. 10:14) of enige andere uitwendige plichten van Gods dienst te vervullen?

Als u in enige van deze dingen overtreden hebt, zo hebt u dit gebod gebroken: ‘Gij zult u geen gesneden beeld, noch enige gelijkenis maken.’

Zonden tegen het derde gebod

Het derde gebod is: ‘Gij zult den Naam des HEEREN uws Gods niet ijdellijk gebruiken.’

De plichten die hier vereist worden

Zeg eens:

1. Bent u altijd een voortdurende leerling, hoorder en dader van Gods Woord en wil geweest?
2. Hebt u met volharding, verstand en kracht van de Geest gebeden, zonder te twijfelen of te weifelen?
3. Bent u voorbereid tot het sacrament van het Avondmaal des Heeren gekomen, en hebt u, daar gekomen, het lichaam des Heeren onderscheiden?
5. Hebt u alle titels, eigenschappen, werken en inzettingen des Heeren gebruikt en behandeld met kennis, geloof, eerbied, blijdschap en oprechtheid?

De zonden die hier verboden worden

Zeg eens:

1. Hebt u niet soms in uw spreken Gods titels, eigenschappen, dienst, Woord, volk of wat ook dat de afdruk van Zijn heiligheid heeft, onteerd?
2. Hebt u geen eden of meinden gezworen, of valse eden liefgehad (Zach. 8:17)?
3. Hebt u niet door uw slechte levenswandel of door het bedrijven van een grove zonde gemaakt dat er kwaad gedacht werd over de naam van de godsdienst of Gods volk?
4. Hebt u niet gehaast, onvoorbereid of achteloos het Woord gelezen, preken gehoord, de sacramenten ontvangen of enig ander deel van Gods dienst geoeffend?
5. Hebt u niet godslasterlijk of verachtelijk gedacht of gesproken over God of over wat ook dat bij God hoort?

Als u in enige van deze dingen overtreden hebt, zo hebt u dit gebod gebroken: ‘Gij zult den Naam des HEEREN uws Gods niet ijdellijk gebruiken.’

Zonden tegen het vierde gebod

Het vierde gebod is: ‘Gedenk den sabbatdag, dat gij dien heiligt.’

De plichten die hier vereist worden

Zeg eens:

1. Hebt u (volgens de billijkheid van dit gebod) altijd de dag des Heeren en andere dagen en tijden die voor Gods dienst apart gezet zijn, waargenomen?
2. Hebt u op die dagen van het dienstwerk van de zonde gerust, op Christus gerust en gesteund tot vergeving van zonden, en een heilig en godvruchtig leven geleid, om zo in te mogen gaan in die rust van de hemel (Hebr. 4:11)?

3. Hebt u, voordat u naar het huis des Heeren ging, altijd uw hart voorbereid door overdenking van Gods Woord en werken, onderzoek en reformatie van uw wegen, gebed, dankzegging en een heilig voornemen om u als in Gods tegenwoordigheid te gedragen en alles wat u uit het zuivere Woord van God leert, te horen en te gehoorzamen?

4. Bent u op tijd naar Gods huis opgegaan en bent u de hele tijd gebleven, onder het gebed, de Schriftlezing, de prediking van het Woord, het zingen van psalmen en het ontvangen van de sacramenten?

5. Hebt u persoonlijke godsdienstplichten op de dag des Heeren vervuld, ‘door in uw binnenkamer te bidden en te danken, door uw overtredingen voor God te erkennen, door uzelf te verzoenen met degenen die u beledigd hebt of met wie u onenigheid hebt, door de zieken te bezoeken, door de verdrukten te vertroosten, door mee te delen tot de behoeften der armen, door uw kinderen en dienstvolk (en de anderen van uw huisgezin) te onderwijzen in de vreze en lering des Heeren’?⁶⁸

De zonden die hier verboden worden

Zeg eens:

1. Hebt u niet soms de dag des Heeren met nietsdoen, met wereldse bezigheden, met ijdelheden of met zonde doorgebracht?

2. Hebt u niet de openbare plichten nagelaten, bent u niet te laat binnengekomen of te vroeg weer weggegaan (Ez. 46:10)?

3. Hebt u niet op die dag waren verkocht, lasten gedragen, schoven ingebracht (Neh. 10:31; 13:15) of de oogst binnengehaald?

4. Hebt u niet uw vee, dienstvolk, kinderen of anderen tewerkgesteld, ook al hebt u zelf niet gewerkt?

5. Hebt u niet de dag des Heeren ontheilgd, door onnodige werken, woorden of gedachten over uw beroep of over uw vrijetijdsbesteding?

6. Hebt u niet de strikte waarneming van de plichten van die dag vervelend gevonden, zodat u in uw hart zei: ‘Wanneer zal deze dag voorbij zijn?’ (vgl. Am. 8:5).

Als u in enige van deze dingen overtreden hebt, zo hebt u dit gebod gebroken: ‘Gedenk den sabbatdag, dat gij dien heiligt.’

Zonden tegen het vijfde gebod

Het vijfde gebod is: ‘Eer uw vader en uw moeder.’

De plichten die hier vereist worden

De plichten betreffen:

(1) Het gezin.

(2) De samenleving.

(3) De kerk.

68. Zie de Canons of the Church of England, 1603.

1. Het gezin.

Zeg eens:

Als u man bent:

- Hebt u altijd 'uw vrouw liefgehad' en 'bij haar gewoond met verstand, aan het vrouwelijke vat, als het zwakste, eer gevende, als die ook mede-erfgenamen der genade des levens met haar zijt, opdat uw gebeden niet verhinderd worden' (Ef. 5:25; 1 Petr. 3:7)?

Als u vrouw bent:

- Bent u 'uw eigen man onderdanig geweest, gelijk den Heere, ... in alles' (Ef. 5:22,24)?
- Hebt u 'het versiersel van een zachtmoedigen en stillen geest' aangedaan, 'die kostelijk is voor God' (1 Petr. 3:4)?

Als u ouder bent:

- Hebt u uw kinderen 'in de lering en vermaning des Heeren' opgevoed (Ef. 6:4)?
- Hebt u hen gekastijd, maar hen niet getergd door onmatige kastijding?
- Hebt u hen verzorgd wat betreft hun beroep of hun uiterlijke omstandigheden

(1 Tim. 5:8)?

Als u kind bent:

- Hebt u uw ouders gehoorzaamd en hun kastijding met onderdanigheid en eerbied ontvangen (Rom. 1:30; Hebr. 12:9)?
- Hebt u uw ouders in hun noden bijgestaan?
- Hebt u hun onderwijzingen in acht genomen en hun zwakheden bedekt (Spr. 15:5; Gen. 9:22)?

Als u meester bent:

- Hebt u Gods dienstknechten gastvrij onthaald en 'uw dienstknecht recht en gelijk gedaan' (Kol. 4:1)?

Als u knecht bent:

- Bent u 'uw heer naar het vlees gehoorzaam geweest, met vreze en beven, in eenvoudigheid uws harten, gelijk als aan Christus' [Ef. 6:5]? 'Niet tegensprekende, niet onttrekkende, maar alle goede trouw bewijzende' (Tit. 2:9-10)?

2. De samenleving.

Als u overheidsfunctionaris bent:

- Hebt u rechtvaardige wetten ten uitvoer gebracht?
- Hebt u de misbruiken van anderen gereformeerd naar de macht die u hebt?

Als u onderdaan bent:

- Bent u de over u gestelde machten gehoorzaam geweest in alle rechtvaardige geboden?
- Bent u hun onderworpen geweest, 'niet alleenlijk om der straffe, maar ook om der consciëntie wil' (Rom. 13:5)?

3. De kerk.

Als u predikant bent:

- Hebt u 'tijdiglijk' en 'ontijdiglijk' geleerd [2 Tim. 4:2]?
- Heeft 'uw licht geschenen voor de mensen, dat zij uw goede werken mochten zien' (Matth. 5:16)?

Als u toehoorder bent:

- Hebt u 'medegedeeld van alle goederen dingen die [u] onderwijzen' (Gal. 6:6)?

- Hebt u hun gehoorzaamd, voor hen gebeden, hen liefgehad en hen ‘nagevolgd, aanschouwende de uitkomst van hun wandel’ (Hebr. 13:7,17-18)?

De zonden die hier verboden worden

1. Het gezin.

Zeg eens:

Als u man bent:

- Hebt u niet soms uw vrouw misbruikt, haar geslagen of haar verongelijkt met gedachten, woorden of daden?

Als u vrouw bent:

- Bent u niet verkwistend, tegendraads of lui geweest (Spr. 21:19)?

Als u ouder bent:

- Bent u niet zorgeloos geweest, vooral ten aanzien van de ziel van uw kinderen?

Als u kind bent:

- Hebt u niet de onderwijzingen van uw vader of moeder veracht (Spr. 15:5)?
- Hebt u niet hen bespot, hen veracht, hen gevloekt (Spr. 30:17; 20:20), hen geslagen, hen te schande gemaakt of hen bedroefd?

Als u meester bent:

- Bent u niet onachtzaam geweest in het regeren van uw huisgezin?
- Hebt u niet ingehouden wat recht en billijk is ten aanzien van voedsel, loon of aanmoediging?

Als u knecht bent:

- Bent u niet lui en slordig geweest?
- Hebt u niet uw meester met tegenzin gediend, en niet van harte?

2. De samenleving.

Als u overheidsfunctionaris bent:

- Hebt u niet als ‘een brullende leeuw’ of ‘een beer die ginds en weder loopt’, over het ‘arme volk’ geheerst (Spr. 28:15)?
- Hebt u geen ‘ongerechte inzettingen ingezet’, ‘het aangezicht des geringen aangenomen’ of ‘het aangezicht des groten voorgetrokken’ (Jes. 10:1; Lev. 19:15)?

Als u onderdaan bent:

- Hebt u niet ‘de goden ... gevloekt’, of ‘den overste in uw volk ... gelasterd’ (Ex. 22:28)?
- Bent u niet de over u gestelde machten ongehoorzaam geweest, en hebt u niet schatting, tol, eer of vrees geweigerd aan wie u deze schuldig bent (Rom. 13:1,7)?

3. De kerk.

Als u predikant bent:

- Bent u niet onheilig en goddeloos geweest in uw leven en wandel?
- Hebt u niet gelopen voordat u gezonden was (Jer. 23:21)? Of nadat u gezonden was, hebt u niet ‘de gave verzuimd die in u is’ (1 Tim. 4:14)?
- Hebt u niet ‘door den Baäl geprofeteerd’ en Gods volk ‘verleid’ (Jer. 23:13)?
- Hebt u geen simonie gepleegd, of indirect de wol gezocht, zonder op elk schaap van de kudde te letten?
- Hebt u niet ‘de handen der boosdoeners gesterkt’, door de goddelozen vrede te prediken (Jer. 23:14)?

- Hebt u niet ‘zich begeven tot fabelen’, of iets anders nutteloos, in plaats van tot ‘stichting Gods, die in het geloof is’ (1 Tim. 1:4)?

Als u toehoorder bent:

- Hebt u niet de predikant en het door hem gepredikte Woord weerstaan (Gal. 6:6; Hebr. 13:7,17-18)?

Kortom, wie u ook bent, man, vrouw, ouder, kind, meester, knecht, overheidsfunctionaris, onderdaan, predikant of toehoorder, als u in enige van deze dingen overtreden hebt, zo hebt u dit gebod gebroken: ‘Eer uw vader en uw moeder.’

Zonden tegen het zesde gebod

Het zesde gebod is: ‘Gij zult niet doodslaan.’

De plichten die hier vereist worden

Zeg eens:

1. Hebt u altijd verlangd en u beijverd om met alle wettige middelen het leven van uzelf en van uw naaste te bewaren?

De zonden die hier verboden worden

Zeg eens:

1. Hebt u niet soms anderen benijd om hun rijkdom, of om hun gaven, of om hun aanzien bij anderen (Gen. 26:14; Num. 11:29; Gen. 37:11)?
2. Hebt u niet anderen beledigd met gebaren, door met uw tanden over hen te knersen of uw ogen tegen hen te scherpen (Job 16:9)?
3. Hebt u niet anderen beledigd met woorden, door hen te bekritisieren, te beschimpen, ‘kwaad voor kwaad of schelden voor schelden’ te vergelden (1 Petr. 3:9)?
4. Hebt u niet anderen beledigd met daden, door ‘listige aanslagen te bedenken tegen den rechtvaardige’ (Ps. 37:12) of door enig mens kwaad te doen?
5. Bent u niet ‘ten onrechte op [uw] broeder toornig geweest’ (Matth. 5:22), of lang toornig gebleven, door als het ware uw ‘verbolgenheid altoos te behouden’ (Am. 1:11)?
6. Hebt u zich niet verblijd over de val van anderen, of hun ziel een vloek toegewenst (Spr. 24:17; Job 31:30 EV)?
7. Hebt u niet uzelf kwaad gedaan, door onmatig gemor of verdriet, door drinken of zwelgen, of door in uw hartstochtelijke affecten te zeggen: ‘Was ik maar gestorven!’ (vgl. Num. 14:2)?
8. Hebt u geen twisten gezaaid (Spr. 6:14 EV) of hoe dan ook aanleiding gegeven tot ongemak voor of de dood van uw naaste?

Als u in enige van deze dingen overtreden hebt, zo hebt u dit gebod gebroken: ‘Gij zult niet doodslaan.’

Zonden tegen het zevende gebod

Het zevende gebod is: ‘Gij zult niet echtbreken.’

De plichten die hier vereist worden

Zeg eens:

1. Hebt u altijd uzelf rein bewaard naar ziel en lichaam, zowel ten opzichte van uzelf als ten opzichte van anderen?

De zonden die hier verboden worden

Zeg eens:

1. Bent u niet soms verontreinigd geworden door sodomie, incest, hoererij, overspel, polygamie of zelfbevlekking, of door ‘het natuurlijk gebruik te veranderen in het gebruik tegen nature’ (Rom. 1:26)?

2. Hebt u niet gezondigd in de aanleidingen tot onreinheid, zoals ledigheid, vraatzucht, dronkenschap, lichtzinnig gezelschap, hoerachtige kleding of parfum (Spr. 7:16-17)?

3. Hebt u niet gezondigd met uw zintuigen, gebaren of woorden, door ‘vuil spreken uit uw mond’ (Kol. 3:8)?

4. Hebt u geen verhitte lusten, onreine gedachten, schandelijke bewegingen in uw hart geherbergd (Matth. 5:28; Kol. 3:5)?

5. Hebt u zich niet ongepast gedragen, door uw lichaam onmatig of schaamteloos te misbruiken of door enige vorm van dartelheid en wulpsheid?

Als u in enige van deze dingen overtreden hebt, zo hebt u dit gebod gebroken: ‘Gij zult niet echtbreken.’

Zonden tegen het achtste gebod

Het achtste gebod is: ‘Gij zult niet stelen.’

De plichten die hier vereist worden

Zeg eens:

1. Hebt u altijd met alle goede middelen de welvaart van uzelf en van uw naaste bevorderd?

De zonden die hier verboden worden

Zeg eens:

1. Hebt u niet soms door een onwettig beroep de kost verdiend?

2. Hebt u niet uzelf verarmd door ledigheid, overdaad of onnodige uitgaven?

3. Hebt u niet uzelf of anderen onthouden wat u aan uzelf of anderen had moeten besteden?

4. Hebt u niet de goederen van uw naaste verkregen of gehouden door leugen of geweld, en ze niet teruggegeven of de schade vergoed?

5. Hebt u niet gestolen door woeker, onderdrukking, bedrog in kopen of verkopen, wat voor de Heere een gruwel is (Deut. 25:16)?

6. Hebt u niet God van Zijn tienden en offers beroofd door heiligschennis of simonie (Mal. 3:8)?

7. Hebt u niet op welke manier dan ook de bezittingen van uw naaste schade berokkend?

Als u in enige van deze dingen overtreden hebt, zo hebt u dit gebod gebroken: ‘Gij zult niet stelen.’

Zonden tegen het negende gebod

Het negende gebod is: ‘Gij zult geen valse getuigenis spreken.’

De plichten die hier vereist worden

Zeg eens:

1. Hebt u altijd met alle middelen getracht de goede naam van uzelf en uw naaste naar waarheid en een goed geweten te verdedigen?

De zonden die hier verboden worden

Zeg eens:

1. Hebt u niet soms een leugen liefgehad of gedaan (Openb. 22:15)?
2. Hebt u geen vals gerucht te kennen gegeven, zodat velen gingen lasteren (Jer. 20:10 EV)?
3. Hebt u niet anderen bekritiseerd of geoordeeld en toch nooit de balk bemerkt die in uw eigen oog is (Matth. 7:3)?
4. Hebt u niet uzelf en anderen geveleid, door tot de goddeloze te zeggen: ‘Gij zijt rechtvaardig’ (Spr. 24:24)?
5. Hebt u niet sommigen zonder getuige veroordeeld, of nagelaten voor anderen te getuigen wanneer u de waarheid wist?
6. Bent u niet op liefdeloze wijze achterdochtig of een verachter van uw naaste geweest?
7. Hebt u geen leugen verteld, hetzij als grap, of om iemand een dienst te doen, of uit kwaadaardigheid?

Als u in enige van deze dingen overtreden hebt, zo hebt u dit gebod gebroken: ‘Gij zult geen valse getuigenis spreken.’

Zonden tegen het tiende gebod

Het laatste gebod is: ‘Gij zult niet begeren.’

De plichten die hier vereist worden

Zeg eens:

1. Bent u altijd waarlijk tevreden geweest met uw eigen uiterlijke omstandigheden?
2. Hebt u zich verblijd wanneer het een ander goedging, en uw naaste liefgehad als uzelf (Matth. 19:19)?

De zonden die hier verboden worden

Zeg eens:

1. Hebt u niet soms ‘boze bedenkingen’ in uw hart opgevat (Matth. 15:19)?
2. Hebt u niet soms vermaak gehad in de innerlijke beschouwingen van kwaad?
3. Bent u niet vol ontevredenheid geweest over uw eigen omstandigheden en bezittingen?
4. Hebt u niet ‘een andere wet in [uw] leden’ gevoeld, ‘welke strijdt tegen de wet [uws] gemoeds’ (Rom. 7:23)?
5. Hebt u niet het een of ander begeerd dat van uw naaste was, hetzij met uw wil, hetzij met een daadwerkelijke begerlijkheid?

Als u in enige van deze dingen overtreden hebt, zo hebt u dit gebod gebroken: ‘Gij zult niet begeren.’